

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ СПЕЦІАЛІСТІВ ФАРМАЦІЇ
КАФЕДРА КЛІНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ**

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФАРМАКОЛОГІЇ,
КЛІНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ
ТА КЛІНІЧНОЇ ФАРМАЦІЇ =**

**SCIENTIFIC AND PRACTICAL
INTERNET-CONFERENCE**

**"CURRENT ISSUES OF PHARMACOLOGY, CLINICAL
PHARMACOLOGY AND CLINICAL PHARMACY"**

**Матеріали науково-практичної
Internet-конференції з міжнародною участю**

**27-28 жовтня 2022 року
м. Харків**

**Харків
НФаУ
2022**

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ СПЕЦІАЛІСТІВ ФАРМАЦІЇ
КАФЕДРА КЛІНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФАРМАКОЛОГІЇ,
КЛІНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ
ТА КЛІНІЧНОЇ ФАРМАЦІЇ =
CURRENT ISSUES OF PHARMACOLOGY, CLINICAL
PHARMACOLOGY AND CLINICAL PHARMACY**

Матеріали науково-практичної Internet-
конференції з міжнародною участю

27-28 жовтня 2022 року
м. Харків

Харків
НФаУ
2022

Редакційна колегія: проф. Л. В. Галій, проф. О. Я. Міщенко, проф. Н. А. Цубанова,
доц. Бондарєв Є.В.

Реєстраційне посвідчення в Укр ІНТЕІ № 591 від 02 серпня 2021 р.

Актуальні питання фармакології, клінічної фармакології та клінічної фармації = Topical issues of pharmacology, clinical pharmacology and clinical pharmacy: матеріали наук.-практ. internet-конф. з міжнар. участю (27-28 жовт. 2022 р., м. Харків) / ред. : Л. В. Галій та ін. – Х. : НФаУ, 2022. – 264 с.

У збірнику опубліковані матеріали науково-практичної internet-конференції з міжнародною участю «Актуальні питання фармакології, клінічної фармакології та клінічної фармації». У матеріалах конференції висвітлено клініко-фармакологічні та соціальні аспекти терапії COVID-19; роль та місце клінічної фармакології та клінічної фармації і провізора (фармацевта) в забезпеченні раціонального застосування лікарських засобів при різних захворюваннях; значення доказової медицини в клінічній практиці; питання безпеки фармакотерапії і системи фармаконагляду; вікові, гендерні, хронофармакологічні, фармакогенетичні чинники ефективності та безпеки лікарських препаратів; аспекти організаційно-управлінських підходів, оцінки технологій охорони здоров'я, фармакоекономічних досліджень, формулярної системи як складових забезпечення раціональної фармакотерапії. Наведено роль і місце фітопрепаратів у сучасній клінічній фармакології та клінічній фармації; технологічні (нанотехнологічні) аспекти розробки та контролю лікарських засобів та актуальні питання їх доклінічного вивчення. Розглянуто сучасні методичні аспекти викладання клінічної фармакології та клінічної фармації.

Видання представляє інтерес для наукових і практичних працівників у галузі фармації та медицини.

Матеріали подаються мовою оригіналу. За достовірність інформації відповідальність несуть автори.

УДК 616-092.9

**АКТИВАЦІЯ ГІСТАМІНЕРГІЧНОЇ СИСТЕМИ ВВЕДЕННЯМ
ГІСТИДИНУ ПОСИЛЮЄ ПРОТИСУДОМНУ ДІЮ ЕЛЕКТРИЧНОГО
ПОДРАЗНЕННЯ МОЗОЧКА**

Первак М.П., Єгоренко О.С., Приболовець К.О., Годлевський Л.С.

Одеський національний медичний університет,

м.Одеса, Україна,

Кафедра біофізики, інформатики та медичної апаратури

Lashelgo@gmail.com

Вступ. На сьогодні відомо, що гістамінергічна система відіграє важливу роль у контролі збудливості нейрональних структур мозку, а застосування тіопераміду – антагоніста Н₃ гістамінових рецепторів викликає протисудомну дію. Зважаючи на те, що блокування Н₃ рецептора супроводжується зростанням вивільнення гістаміну, доцільно дослідити вплив гістидину – попередника гістаміну на розвиток кіндлінг-обумовлених поведінкових розладів.

Метою дійсного дослідження було вивчення особливостей поведінкових реакцій та судом щурів із розвиненим кіндлінгом, викликаного пентиленететразолом (ПТЗ) (35,0 мг/кг, в/очер) за умов застосування гістидину, а також особливостей впливу електричних подразнень (ЕП) мозочка на епілептичну активність.

Матеріал і методи дослідження. Кіндлінг у щурів лінії Вістар викликали щодобовим в/очер застосуванням ПТЗ (“Sigma Aldrich”, США) в дозі 35,0 мг/кг на протязі трьох тижнів. Транскраніальне подразнення постійним струмом (ТППС) здійснювали електродом діаметром 3,5 мм, який фіксували на поверхні черепа по середній лінії каудально від лямбди, що дозволяло виконувати вплив електричним струмом на структури мозочка. Другий електрод розміром 4,0x4,5 см розміщували на животі щура. Вплив постійним струмом 600 мкА проводили протягом 15,0 хв, використовуючи модифікований генератор «ЭТРАНС». L-гістидин (Sigma Aldrich, США) застосовували в дозі 200,0 мг/кг, в/очер за 120 хв до ТППС. Щурам групи контролю застосовували хибні впливи електродами постійного струму. Через 20 хв з моменту ТППС досліджували поведінку щурів у відкритому полі та викликали судоми застосуванням ПТЗ (35,0 мг/кг, в/очер). Групою контролю слугували щури з кіндлінг-синдромом, яким здійснювали хибні ЕС та впродовж тижня вводили фізіологічний розчин NaCl в/очер, а також інтактні щури.

Результати. Отримані результати засвідчили, що у щурів із розвиненим кіндлінгом визначалась підвищена тривожність, яка проявлялась у зменшенні числа перетнутих центральних квадратів – в 2,5 рази у порівнянні до інтактних щурів ($P < 0,01$). Також у щурів спостерігалась редукція вертикальних стійок – в 3,7 разів ($P < 0,01$) та зменшення загального числа перетнутих квадратів на 35,6% ($P < 0,05$). Введення ПТЗ викликало генералізовані клоніко-тонічні напади у 9 із 10 щурів.

На тлі застосування гістидину число перетнутих центральних квадратів та число вертикальних стійок перевищувало відповідні показники у щурів із кіндлінгом на 72,5% ($P < 0,05$) та в 1,9 разу ($P < 0,01$), але залишалось достовірно меншим у порівнянні до показників у інтактних щурів ($P < 0,05$). Застосування ПТЗ викликало генералізовані судомні напади у 2 із 10 щурів ($P < 0,05$). На тлі сумісного застосування гістидину та ТППС мозочка число перетнутих центральних квадратів було меншим у порівнянні до інтактних на 26,0% ($P > 0,05$) і при цьому достовірно перевищувало відповідний показник, який реєструвався у кіндлінгових щурів ($P < 0,01$). Число вертикальних стійок було меншим, ніж у інтактних щурів на 55,0% ($P < 0,05$), але перевищувало показник, який реєструвався у щурів з розвиненим кіндлінгом в 1,9 разу ($P < 0,01$). За умов сумісного застосування гістидину та ТППС мозочка введення ПТЗ (35,0 мг/кг, в/очер) не викликало генералізованих клоніко-тонічних нападів ($P < 0,01$).

Таким чином, отримані результати засвідчили, що на тлі застосування гістидину зростає ефективність ТППС у відношенні до корекції кіндлінг-викликаних розладів поведінки, а також судом у щурів із ПТЗ-індукованим кіндлінгом. Відомо, що гістамін є позитивним модулятором ГАМК-ергічних нейронів, а збудження кори мозочка посилює ГАМК-ергічне гальмування структур мозку. Тому можливий механізм синергії зазначених чинників зводиться до одночасного залучення декількох нейромодуляторних систем мозку, які впливають на стан ГАМК-ергічного гальмування, як прикінцевого механізму пригнічення активності патологічно збуджених нейронів.

Висновки. Подразнення кори мозочка на тлі активації гістамінергічної системи мозку введенням гістидину викликає посилений ефект корекції тривожності та попереджає генералізовані судомні напади у щурів із ПТЗ-індукованим кіндлінгом.

ВИВЧЕННЯ ФАРМАКОЛОГІЧНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ НОВОГО ПОХІДНОГО 2,4-ДІОКСО-ХІНАЗОЛІНУ ЗА УМОВ ВИКОРИСТАННЯ ПСИХОФАРМАКОЛОГІЧНИХ ТЕСТІВ

Риженко І.М., Деримедвідь Л.В., Северіна Г.І., Синіцина О.С., Рой А.В.

*Національний фармацевтичний університет,
Кафедра фармакології та фармакотерапії, м. Харків, Україна
rygenko05@gmail.com*

Вступ. Тривожні стани в сучасних умовах досить часто супроводжують клінічну симптоматику у хворих із нервово-психічними та психосоматичними розладами, а також з різними психологічними проблемами у здорових. Також зросла кількість пацієнтів з різними психічними розладами у період пандемії Covid-19, причому як серед хворих, так і серед загальної популяції.

Клінічне використання у комплексній фармакотерапії психоторопних препаратів (анксиолітиків, антидепресантів, седатиків та ін.) часто супроводжується

Ткаченко А.В., Хохлова Л.М. Дослідження з розробки капсул муколітичної дії з екстрактом та ефірною олією ялиці	229
Александрова О.І., Грицук О.І. Протизапальна дія екстракту кореня <i>Potentilla Erecta</i> у складі м'якої лікарської форми	231
Попик А.І., Кисличенко В.С. Дослідження основних показників якості сировини для бузку звичайного сорту Фірмамент	232
Seniuk I.V., Filimonova N.I., Benarafa Ibrahim Amin. Influence of grape seed polyphenolic extracts on the hepatobiliary system in liver pathology	233

РОЗДІЛ 11. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ДОКЛІНІЧНОГО ВИВЧЕННЯ, РОЗРОБКИ ТА КОНТРОЛЮ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ

Кириченко І. В., Міщенко О. Я. Протизапальна активність екстрактів трави Пижми дівочої (<i>Tanacetum parthenium</i> L.) на моделі зимозанового набряку у щурів	238
Валіводзь І. П., Декіна С. С., Романовська І. І. Експериментальне обґрунтування використання ензиматичного гелю на основі карбополу на моделі опікової травми у щурів	240
Баярка С. В., Карпушина С. А. Токсикологічні аспекти застосування селективних інгібіторів зворотнього захоплення серотоніну та норадреналіну	242
Валіводзь І. П., Акішева А. С., Ларіонов В. Б., Цапенко Ж. М., Головенко М. Я. Дослідження взаємодій похідних 1,4-бенздіазепіну з людським сироватковим альбуміном методом молекулярного докінгу	243
Первак М.П., Єгоренко О.С., Приболовец К.О., Годлевський Л.С. Активация гістамінергічної системи введенням гістидину посилює протисудомну дію електричного подразнення мозочка	245
Риженко І.М., Деримедвідь Л.В., Северіна Г.І., Синіцина О.С., Рой А.В. Вивчення фармакологічних властивостей нового похідного 2,4-діоксо-хіназоліну за умов використання психофармакологічних тестів	246
Цубанова Н.А., Бердник О.Г. Изучение острой токсичности новой антидиабетической композиции	247
Мусозода С. М., Рабиев Р. М., Мищенко О. Я., Рахимов И. Ф., Шпичак О. С. Изучение острой токсичности мази с экстрактом зверобоя шероховатого, произрастающего в Таджикистане	248

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФАРМАКОЛОГІЇ,
КЛІНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ
ТА КЛІНІЧНОЇ ФАРМАЦІЇ =
CURRENT ISSUES OF PHARMACOLOGY, CLINICAL
PHARMACOLOGY AND CLINICAL PHARMACY**

Матеріали науково-практичної Internet-
конференції з міжнародною участю

27-28 жовтня 2022 року
м. Харків

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 11,75. Тираж 100 пр. Зам. № 1121/10-21.

Національний фармацевтичний університет
вул. Пушкінська, 53, м. Харків, 61002
Свідоцтво серії ДК № 3420 від 11.03.2009 р.

Надруковано з готового оригінал-макета у друкарні ФОП В. В. Петров
Єдиний державний реєстр юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців.
Запис № 24800000000106167 від 08.01.2009 р.

61144, м. Харків, вул. Гв. Широнінців, 79в, к. 137, тел. (057) 78-17-137.
e-mail: bookfabrik@mail.ua

**Національний
фармацевтичний університет
Інститут підвищення кваліфікації
спеціалістів фармації
Кафедра клінічної фармакології
Майдан Захисників України, 17
м. Харків, 61001
Україна
тел./факс (057) 732-89-53
clinpharmacol_ipksph@nuph.edu.ua
<https://cl-ipksf.nuph.edu.ua>**

**National
University of Pharmacy
Institute for Advanced Training of
Pharmacy Specialists (IATPS)
Department of Clinical
Pharmacology
17 Zahysnykiv Ukraine sq.
Kharkiv, 61001
Ukraine
phone / fax +38057- 732-89-53
clinpharmacol_ipksph@nuph.edu.ua
<https://cl-ipksf.nuph.edu.ua>**

